

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 40. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaeventyr07val-shoot-idm139890599644352/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Keiserens nye Klæder

Keiserens nye Klæder tryktes første gang i EB 3-37, der udkom 7.4.1837.

Der vides ikke meget om eventyrets tilblivelse udover to breve fra marts 1837. 9.3. skriver A til Henriette Hanck: »Om 8 Dage kommer en ny Bog af Ingemann: »Holger Danske« [...] Paa samme Tid komme mine Eventyr: De indholder: Den lille Havfrue, som bestemte er god og: Keiserens nye Klæder« (BHH 184). Udgivelsen blev af ukendte årsager forsinket, hvad der 25.3. gav A lejlighed til i et brev til vennen Edvard Collin, der ofte var ham behjælpelig med at bringe manuskripterne i trykken og læse korrektur, at ændre slutningen til den nu kendte (BEC I 266; se varianterne i I 111).

Løvrigt hører eventyret bortset fra den originale slutning til gruppen af gendigtninge af udenlandsk litteratur, idet A i Fortællingen 1837 selv oplyser, at det »er af spansk Oprindelse. Hele den morsomme Idee skyldes vi Prinds *Don Juan Manuel*, født 1277, død 1347« (I 19). Samme oplysning gentog han i Bemærkninger med en tilføjelse i en fodnote om, at ideen også er benyttet af Cervantes (4). Med henvisningen til den spanske prins tænker A på prins Don Juan Manuela (1262-1348) samling af fortællinger *El Conde Luanor* (1335), hvoraf én, forlægget for *Keiserens nye Klæder*, var blevet oversat under titlen *So ist der Lauf der Welt* i E.von Böllows antologi *Das Novellenbuch*. IV. Leipzig 1836. 41-44.

Selv om A i det store og hele følger forlægget, hvor hovedpersonen dog er konge, og hvor der optræder tre bedragerere mod A.s to, ændrede han fortællingen på to væsentlige punkter. I den spanske fortælling er pointen nemlig af en langt farligere og dristigere karakter, idet det kun er den mand, som virkelig er søn af ham, han anser for sin fader, der kan se tøjet. Da det kun er legitime børn, der er arveberettigede til tronen, kan det dermed bringe kongens position i fare, såfremt han ikke kan se tøjet. Men A drejer historien, så det bliver et spørgsmål om duelighed og dumhed. Han forkaster endvidere Don Juan Manuela slutning, hvor en neger, der ikke har noget at tabe, til kongens fortrydelse tæber vævernes bedrag, og hvor kongen må indrømme, han har været til grin efter at sandheden har bredt sig til hele folket. Medens pointen i A.s oprindelige slutning er, at verden vil bedrages og vil bedrage sig selv, så ændrede han i sidste øjeblik i korrektoren og lod sandheden sejre gennem barnets stemme.

A har ikke udtalt sig om, hvorvidt han havde andre kilder til eventyret, men med sit store kendskab til Holberg kan han ubevidst være blevet inspireret af skildringen af landet Mardak i Niels Klims underjordiske Rejse. Her duer kun den til et embede, der erklærer en